

ինքզինքը խոր ծովուն անդունդը նետեց,
 Փըրփրիցաւ ջուրն ու պտուտկեցաւ յորձնեռանդ։

Բայց Նիւրիեն չըթողլըքեց իր որդին,
 Եւ երկշոտին այս խըրախոյսը տըւաւ։
 Որդեակ, վանէ՛ ալ մըտքէդ հոգ ու թախիծ,
 Հիւանդութեան ամբողջ պատճառն այդ անաւ։
 Ատկէ բոլոր հարսներն յաւիժ որոնց հետ
 Եւրիդիկէն պար կը բըռնէր սըրբանուէր
 Անտառներում, մեղուներուդ զըրկեցին
 Եղկելի մահ։ որ զի գանոք ողորքես
 Մի խնայեր ո՛չ ձօն, ոչ նըւէր, ոչ աղերս,
 Պաշտէ ներող յաւերժ հարսնեյն, և անոնք
 Պիտի լըսեն աղաչանքիդ, եւ դադրին
 Իրենց սաստիկ բարկութենէն ու քէնէն։
 Բայց նախ ըսեմ թ' ինչպէս պիտի աղօթես։
 Անգամայաղթ՝ գեղեցիկ չորս հատ ընտրէ
 Ձուարկներէդ որ կ'արածին լիկէտս
 Լեռան կանանչ զագաթներուն արդ վըրայ,
 Եւ զուգաթիւ անմուգ վիզով երինջներ։
 Կանգնելով չորս սեզան յաւերժ հարսներուն
 Մեհեաններուն քով բարձրաբերձ, հոսեցուր
 Նըւիրական արիւնն անոնց նետէ թաւ անտառն։
 Եւ մարմիններն անոնց նետէ թաւ անտառն։
 Իններորդ այգն հագիւ ցուցնէ իր ծագումն,
 Որփէտսի ձօնէ խաշխաշ մահաբուն
 Ջերդ մեռելոյթ, մորթէ երինջ մ' ողորուած
 Եւրիդիկեայ եւ սեւ մաքր մ', եւ ապա
 Գընա եւ տուր այցելութիւն անտառին։
 Կը կատարէ մօրը պատուէրն անդանդադ

Արիստոս. դէպ ի մեհեանը կ'երթայ
 Եւ կը կանգնէ նըւիրական բագիններն։
 Հոն կը տանի բարետեսիլ հաստանդամ
 Զորս զըւարակ եւ տըրմուղ նոյնքան երինջ։
 Հագիւ ցուցուց իններորդ այգն իր ծագումն,
 Որփէտսի մեռելոյթներ ձօնելով
 Կ'երթայ տալու այցելութիւն անտառին։
 Եւ հոն յանկարծ, ո՛վ սքանչելիք անպատում,
 Կը նըյմարեն որ մեղուներ կը բըզզան
 Արջառներուն ընդերքներուն մէջ նեխած,
 Եւ տըրորուած կողբէն դուրս կը խուժեն
 Եւ կը կազմեն ամբաւ ամպեր ուն ի վեր
 Եւ հուսկ կ'երթան ծառի մը ծայրը զընդիլ,
 Ճօճան ճիւղէն ողկուզօրէն կախուելով։
 Կ'երգէի այսպէս արտը, հօտն ու ծառերն
 Երբ մեծ կեսարն Եփրատի մօտ մարտերու
 Կը կայծակէր փայլատակներ, եւ յաղթող՝
 Կու տար օրէնք եւ իրաւունք իր ցուպին
 Խանդաղակաթ ժողովըրդոց, բանալով
 Իրեն ուղի դէպ Ուրմալոս զիւցային։
 Վերգլըս զիս Պարթենոպէն անուշակ
 Կը զըրգէր այն ժամանակ, զիս՝ որ ծաղկած
 Անիառասէր պարապութեան կըրթանքով՝
 Ըզբօսինցայ գեղգեղներով հովուական,
 Եւ իմ յանդուգըն մանկութեամբս երգեցի
 Քեզ, Տիարիւր, յարկին տակ լայն փեճիկն։

Թրգմ. Հ. Ա. ՂԱԶԻՅԵԱՆ

Վ. Ե. Բ. Զ.

Ծ Ա Յ Ո Ւ Ծ Ա Ղ Ե Կ

Ինչո՞ւ հեռի կը խուսես լերկ, ապառաժ
 Հըսկայ ժայռին տեսքէն, ու չես նըկատեր
 Անոր ահեղ պատառուածքի մէկ կողին՝
 Ափ մը հողիկ, որուն ծոցէն անառատ
 Վեր կ'ընձիւղէ ինչպէս անգին մարգարիտ
 Ծաղիկ մ'անոյշ, որ դիւր կու տայ քու հոգւոյդ։
 Տես, թէ ինչպէս դաժանութեան մէջ անգամ
 Բնութեան պատկերն համբուրելի է յաւէտ։
 Չընա՞ղ ծաղիկ, որ անդունդի եզերքին
 Կ'աճիս շանթին քով, ամհհի հովին գիրկ,

Բնութեան ձայնին հետ կը նուագես օրն ի բուն,
 Մինչև արփին տայ քեզ ողջոյնն իւր յետին
 Ու մեռնի օրն, աստղեր, գիշեր յաջորդեն
 Ու խորագգած լուս և ամփոփ բընութիւն:
 Ամբիծ բիրերդ այն ատեն դու ամփոփած
 Պատմուհանիդ մէջ՝ նրբահիւս քան ամէն
 Փողփողենէջ ծիրանիներ կամ բեհեզ՝
 Գիշերն ի լոյս հառաչներովդ լըռին
 Կը սպասես դու որ զոյգ աչերդ բանայ
 Արշալոյսի կուսական շողն, որ լերանց
 Անդունդներէն կը ծընանի կենսատու:
 Կը սպասես դու, ինչպէս կոյսերը ցեղիս
 Անծայր, մըթին հորիզոններ կ'որոնեն.
 Անձկակարօտ հատորներուն սիրական՝
 Դարձի ժամին ակընկաւոյց. այլ աւաղ
 Կ'անգիտանան կարծես անոնք բախտը սև
 Թէ շատ զարուն պիտի բացուի, նաև շատ
 Դիժեռնկներ աւետիսով կենսաբեր
 Նոր բոյն դնեն աւերակաց հայրենի
 Բեկորներուն ծոցն՝ արցունքով կընքուած:
 Անմըխիթար, կականալի պիտի լան
 Անոնք, երկար, սիրելիներ որ չըկան...
 Բայց քու յոյսերդ, առոյգ, դալար են յաւէտ
 Երջանիկ ես, ո՛վ կոյս ծաղիկ, կը լըռես.
 Ինչո՞ւ ինչ թաքուն զաղտնիք կը պահես,
 Պատմէ՛ այրած սրտին վշտեր թէ ունիս,
 Որ ամոքես ցաւը սրտիս կարեւիւր:
 Քեզ ի՞նչ կ'ըսէ, ծաղիկ չքնաղ, թեթեռնիկն
 Երբ արեգին շողերուն հետ՝ հեզաթոխ՝
 Զինջ բաժակիդ ողջոյն կու տայ, ու թեթև
 Հանդարտ կեցած թերթիկներուդ վրան բեհեզ
 Իս խոնարհած կը մըմնջէ, կը մեկնի...
 — Ինձ անծանօթ լեզու, սակայն քեզ յայտնի —
 Մինչև ժամեր անցնին որ դու վերջատին
 Ողջոյնն, համբոյրն անոր առնես անձկայրեաց:
 Պայծառ գիշերն աստղերն ամէն քու վերև
 Կ'երգեն անոյշ և ըղձակաթ որ բանաս
 Բաժակդ ոսկի անմահութեան ոգիով:
 Վարն անդունդին մէջէն յուշիկ կը սահի

Վրճիտ առուն լեռներուն երզն ի բերան,
 Սակայն դու, կոյս ծաղիկ, երբեք չես տեսներ
 Դէմքն առուակին և կամ շիկնող լրճին մէջ
 Բնաւ չես դիտեր մանրիկ աչերը ծաւի.
 Որ անարատ մընայ միշտ ըողն՝ ամօթխած
 Դէմքիդ, չըքնաղ, երկնից ամբիժ աստղերէն:
 Արփին իրեն պայծառագեղ շողերով,
 Խորհրդաւոր սրբինզն հովուին ձորին մէջ,
 Ջեփիւռն անոյշ հեզամբմունջ ու փափկիկ
 Քու դիմացէդ կ'անցնին արագ, շիկնելով՝
 Ձրխըռովիլ ըունն աչերուդ հեզափայլ:
 Կ'երգէր Մայիս, տեսայ հովտին մէջ դալար
 Մարզը ժպտուն ծաղիկներով ցօղաթուրմ,
 Եւ բիւրեղեայ շիթերն ոսկի ու գոհար,
 Ողջոյն տըւին անոնք երգով դաշնաւոր.
 Հոն լուկ բնութեան ըմբոշխնեցի գեղն համայն:
 Հովտէ հովիտ անցայ, ծաղկի սիրահար
 Դիտելով այդ աստուածային ժրպիտներն
 Որ մէկ բերան անմահութիւն երգեցին.
 Վերջալոյսին՝ բլրան կողքէն մենաւոր
 Իջած, տեսայ հոնտեղ պատկերը սուգի.
 Ջեռք մը դաժան զանոնք խըլեր էր աւանդ...
 Ինչ աննրման իրկուն՝ այգին այն չընաղ,
 Իսկ քու ամբիժ գեղըդ յաւերժ անաղարտ
 Ամայութեան անդունդներուն ծոցին մէջ.
 Կիանքիդ օրեր խորհրդաւոր ու լըռին
 Կ'անցնին հեզիկ զեփիւռին գիրկն, ու կապոյտ
 Կամարին ասկ. ըուկդ է բնութիւն բովանդակ,
 Շողն և ըստուեր, երզն և լուսթիւն խորասոյզ:

Հ. Ե. ՓԷՁԻԿԵԱՆ

